

van een soort oprijlaan, het fraaie hek gebouwd, waarvóór men nog weer een uitgebouwd bordes aan het water optrok, eveneens voorzien van een mooi smeedijzeren hek. Tot 1774 bleef het kasteel een adellijk bezit, in dat jaar werd het verkocht aan de bankier John Hope.

Na de oorlog verkeerde het huis in zeer slechte staat; momenteel wordt het gerestaureerd door de architect prof. ir. C. Wegener Sleeswijk uit Amsterdam. In het kasteel is ondergebracht de uitgebreide historische verzameling van de heer J. L. Jonker, waarin zich o.m. een zeer groot aantal mooie oude klokken bevinden. De heer Jonker is bereid aan de leden van Oud-Utrecht zijn waardevolle collectie te tonen.

Deelnemers aan deze excursie betalen f 4,— per persoon, inclusief thee. Degenen die op eigen gelegenheid komen, zijn f 1,— verschuldigd. Kaarten verkrijgbaar bij de Algemene Bank Nederland, Janskerkhof 12 te Utrecht. Wie schriftelijk kaarten bestellen wil, kan dat doen door het bedrag daarvoor over te maken op gironummer 57 55 20 ten name van de penningmeester van Oud-Utrecht.

Namens het bestuur:

Dr. Ir. C. L. TEMMINCK GROLL

WACHTEN OP HET LAATSTE WOORD

Nu de gedeputeerde staten van Utrecht hun fiat hebben gegeven aan de voorgenomen uitgave van f 6,5 miljoen, door de gemeente Utrecht, voor het aanleggen van een spuikoker in de Catharijnesingel, blijkt dat ook van die zijde geen doorslaggevende bezwaren tegen singeldemping bestaan.

Dat is erg jammer. Er wordt wel beweerd dat gedeputeerde staten alleen maar hebben te beoordelen of de burgerlijke gemeenten in de provincie een zakelijk-financieel verantwoord beleid voeren en dat zij verder niet treden in de aard van de werkzaamheden waartoe die financiële uitgave nodig is, doch dergelijke beweringen houden geen stand. Wij kunnen dus aannemen dat er bij gedeputeerde staten mogelijk wel bezwaren tegen de singeldemping zijn geweest, maar geen overwégende bezwaren.

Dit valt ten zeerste te betreuren. Wij behoeven ons niet nader te verklaren. Het standpunt dat de redactie van dit blad van het begin af heeft ingenomen is voldoende bekend: demping van de stadsbuitengrachten tast het historisch stadsgezicht van Utrecht en het karakter van de oude stad volledig aan. Bovendien wordt daardoor de weg gebaand voor later „noodzakelijk” te blijken opruiming van andere gedeelten uit de binnenstad. Er is zoveel verknoeid. Wat bewaard bleef, moet ten koste van alles óók in zijn samenhang gespaard blijven en geconserveerd worden.

*Catharijnesingel
te Utrecht.
Zal de Kroon
kunnen
goedkeuren
dat het water
verdwijnt en
vervangen wordt
door
een autoweg?*

Bovendien vernietigt demping schoonheid en rust. En wat er voor in de plaats komt aan snelverkeer, bezinedampen en lawaai vermindert de mogelijkheid op een leefbaar bestaan in Utrecht.

Daarom was het verheugend dat de minister van Cultuur c.a. onlangs berichtte dat hij geen vergunning wilde verlenen voor het dempen van Weerdsingel en Catharijnesingel.

Sommige stadsbestuurders waren diep teleurgesteld over deze afwijzing. Zij verwachten dat het beroep op de Kroon uitvoering van de voorgenomen plannen alsnog mogelijk zal maken. Wij hopen dat deze verwachting - ook na de beslissing van gedeputeerde staten - ijdel zal blijken en dat de Kroon de weg zal gaan die reeds gewezen is door staatssecretaris Scholten toen hij, vóórdat het ontwerp van Feuchtinger in behandeling kwam, reeds waarschuwde dat dit zomaar niet ging.

Ook staatssecretaris Van de Laar deelde naderhand aan de gemeente Utrecht mede dat hij de stadsbuitengrachten annex de bolwerken op de ontwerp-monumentenlijst wilde plaatsen.

Minister Vrolijk heeft deze lijn doorgetrokken en zijn goedkeuring onthouden aan de dempingsplannen. Het ware ook te dwaas geweest

wanneer uitgerekend de minister van Cultúúr deze daad van cultuurvernietiging met zijn handtekening bekrachtigd zou hebben!

Wij hopen dat de Kroon, van wie nu het laatste woord moet komen, voet bij stuk zal houden. Onlangs zijn de plannen om in het duingebied bij Vrouwenpolder op Walcheren een torengebouw te doen verrijzen, verworpen door de Kroon, ofschoon de noodzaak tot bouwen van dit hotel met een overeenkomstige vanzelfsprekendheid werd verdedigd als de singeldempingsplannen te Utrecht. Moge de Kroon ook voor allerlei sterk klinkende utrechtse argumenten niet opzij gaan, want het eind van de zaak is dat demping de stedelijke gemeenschap van iets kostbaars berooft, waarvoor niets waardevol wordt teruggegeven. Terwijl bovendien rond de dempen singelgedeelten stadswijken liggen die schreeuwen om afbraak. Wil men ruimte maken voor het verkeer, laat het dan dáár gebeuren. de J.

DE VROUWE VAN DOORWERTH AAN DE MAGISTRAAT VAN RHENEN

In het Rijksarchief te Arnhem ¹⁾ bevindt zich een curieuze brief, die een onverwacht licht werpt op de toestanden in Rhenen rond 1700.

De schrijfster van het epistel is een zeer voorname dame, Charlotte Amélie, hertogin de la Trémouille, gravin-weduwe van Aldenburg en vrouwe van de Doorwerth. Zowel van vaders- als van moederszijde stamt zij af van Willem van Oranje en Charlotte de Bourbon en ze is zich dat heel goed bewust. Ook haar franse afkomst verloochent de hertogin, zoals ze haar leven lang genoemd wordt, niet: ze schrijft mémoires.

Nu heeft ze inderdaad wel iets meegemaakt, dat het vermelden waard is. Charlotte Amélie is een dochter van de bekende prins van Tarente, wiens romance met Louise Henriette van Oranje, de dochter van Frederik Hendrik, zelfs Fruin beschreven heeft. Maar Louise Henriette is keurvorstin van Brandenburg geworden en de prins van Tarente heeft vele jaren doorgebracht in de Nederlanden, als officier in staatse dienst. Tenslotte is hij teruggekeerd naar Frankrijk en katholiek geworden, samen met zijn beide zoons en zijn jongste dochttertje.

Alleen Charlotte Amélie is protestant gebleven en min of meer gevlucht naar Denemarken, waar ze als een arme hugenote, hofdame is geworden bij de koningin. Ze voelde zich in Kopenhagen doodongelukkig en in die eenzaamheid herinnerde ze zich haar jeugd. Waarschijnlijk is ze zich niet bewust geweest, hoe cynisch het moet geklonken hebben, toen ze verkondigde dat het haar liefste wens was, als weduwe in Holland te leven.

In elk geval, Anton graaf van Aldenburg was zo vriendelijk die

¹⁾ Archief Doorwerth. Inv. No. 7.